

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥΠΑΤΡΩΝ

Γράφει ο ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Χημικών Μηχανικών Πολυτεχνικής Σχολής Πανεπιστημίου Πατρών

Απουσιάζει από τα πανεπιστήμια η σωστή διαχείριση του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων

Τα ελληνικά πανεπιστήμια βρίσκονται αντιμέτωπα με προκλήσεις, πολλές από τις οποίες οφείλονται στην απουσία σωστής διαχείρισης του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων και συνδέονται άμεσα και έμμεσα με πολύπλοκες κοινωνικοοικονομικές και πολιτισμικές παραμέτρους. Η ριζική αναδιάρθρωση και αναθεώρηση της λειτουργίας, δομής και των προγραμμάτων τους μπορούν να συμβάλουν στο ξεπέρασμα της κρίσης και στη θεμελίωση ενός καλύτερου μέλλοντος για τις επερχόμενες γενεές. Η Χάρτα των Ελληνικών Αειφόρων Πανεπιστημίων

Η «Διανεπιστημιακή Διαπανεπιστημιακή Επιτροπή για τη Διαχείριση και την Αειφόρο Ανάπτυξη» ιδρύθηκε με πρωτοβουλία της Συνόδου των Πρυτάνεων το 2011 και διαμόρφωσε τη Χάρτα των Ελληνικών Αειφόρων Πανεπιστημίων, με την ενεργό συμμετοχή και του Πανεπιστημίου Πατρών. Η Επιτροπή στοχεύει στη συστηματική καταγραφή και συντονισμό των σχετικών εκπαιδευτικών και ερευνητικών δράσεων των πανεπιστη-

μίων, καθώς και στον καθορισμό περιβαλλοντικής πολιτικής. Βασικά σημεία:

1. Εκπαιδευτικά προγράμματα: Απλήκηση και προώθηση των αρχών και απαραίτητων γνώσεων και πρακτικών της αειφόρου ανάπτυξης, με την ενθάρρυνση της διεπιστημονικότητας, συνεργασίας μεταξύ πανεπιστημίων και άλλων κοινωνικών εταίρων για την προώθηση φιλικών προς το περιβάλλον και την κοινωνία μεθόδων και μορφών παραγωγής και κατανάλωσης, την κατάρτιση και διά βίου εκπαίδευση όσων εκπαιδευτικών προορίζονται για όλες τις βαθμίδες της τυπικής, μη τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης με βάση τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης.

2. Εφαρμογή των κατάλληλων αρχών, μεθόδων και πρακτικών στα πανεπιστήμια: Προώθηση κτιριακών εγκαταστάσεων, τρόπων μετακίνησης και διαχείρισης υλικών και υπηρεσιών που επιτυγχάνουν εξοικονόμηση ενέργειας και πρώτων υλών και προάγουν τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Εφαρμογή ανακύκλωσης και ορθής διαχείρισης το-

Η ριζική αναδιάρθρωση και αναθεώρηση της λειτουργίας, δομής και των προγραμμάτων τους μπορούν να συμβάλουν στο ξεπέρασμα της κρίσης.

Στον δρόμο προς την αειφόρο ανάπτυξη

Αειφόρος ανάπτυξη: Η «ανάπτυξη που καλύπτει τις ανάγκες του παρόντος χωρίς να θέτει σε κίνδυνο τη δυνατότητα των μελλοντικών γενεών να καλύψουν τις δικές τους ανάγκες» http://europa.eu/legislation_summaries/environment/sustainable_development/index_el.htm

Στα μελλοντικά σχέδια του Πανεπιστημίου περιλαμβάνεται η συμπαράγωγή ηλεκτρισμού - θερμότητας, η εγκατάσταση κεντρικών ηλιακών θερμικών συστημάτων ζεστού νερού κ.ά.

www.upatras.gr

ξικών, επικίνδυνων ή μολυσματικών ουσιών και απόβλητων, προώθηση οικολογικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών υπηρεσιών σίτισης, και εν γένει

εφαρμογή στους πανεπιστημιακούς χώρους τεχνολογιών, μεθόδων και πρακτικών πρωτοπόρων και ενισχυτικών της αειφόρου ανάπτυξης.

3. Διακυβέρνηση των ΑΕΙ: Με βάση τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης, προσήλωση στον δημοκρατικό, εποικοδομητικό διάλογο, τη διαφάνεια, την αξιοκρατία και δικαιοσύνη, τον αμοιβαίο σεβασμό και την υπευθυνότητα. Μείωση της γραφειοκρατίας στις διαδικασίες δημοπρατήσεων, διαγωνισμών, προμηθειών κ.τ.λ.

4. Σχέσεις ΑΕΙ με την κοινωνία σε τοπικό και διεθνές επίπεδο: Συμβολή στον αειφορικό προσανατολισμό της χώρας με την προβολή έγκυρων και αντικειμενικών θέσεων για τα κρίσιμα τρέχοντα και αναδυόμενα προβλήματα, συνεισφορά στην ανάπτυξη τεχνολογίας και λύσεων διευκολύνοντας την τοπική και την ευρύτερη κοινωνία στη λήψη κρίσιμων συλλογικών αποφάσεων για την αειφόρο ανάπτυξη.

Δράσεις και σχέδια του Πανεπιστημίου Πατρών. Το Πανεπιστήμιο Πατρών, αξιοποιώντας τις υφιστάμε-

νες υποδομές του (ερευνητικές, διοικητικές, τεχνικές) έχει σε εξέλιξη τις παρακάτω ενέργειες:

> Το Ψηφιακό Άλμα του Πανεπιστημίου Πατρών: Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες μίας Στάσης: Ένα ολοκληρωμένο σύστημα πλήρους ψηφιακής οργάνωσης του Πανεπιστημίου με τη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών.

> Περιβαλλοντική εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση.

> Ενεργειακή πολιτική: Ενεργειακά αναβάθμιση κτιρίων (εγκεκριμένη για το κτίριο Μηχανολόγων και Αεροναιπηγών Μηχανικών), εγκατάσταση πρότυπης φωτοβολταϊκής μονάδας ισχύος 10 kWp στο κτίριο Χημικών Μηχανικών για εκπαιδευτικούς και ερευνητικούς σκοπούς και ταυτόχρονη εξοικονόμηση ενέργειας, ελαχιστοποίηση άεργου ισχύος, τοποθέτηση χρονοδιακοπών και αισθητήρων φωτός, ανάπτυξη πράσινων στεγών και ενεργειακής ευαισθητοποίηση προσωπικού.

> Ανακύκλωση: Συλλογή ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών σκευών και εξοπλισμού, χαρ-

τιού και επικίνδυνων εργασιακών αποβλήτων.

> Επεξεργασία υγρών αποβλήτων.

> Σταθμός ατμοσφαιρικής ρύπανσης.

> Έρευνα: Αξιοποίηση παραπροϊόντων, παραγωγή, αξιοποίηση και εξοικονόμηση ενέργειας, παραγωγή υδρογόνου, Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ), μείωση εκπομπών CO₂.

> Εθελοντισμός και φιλικές προς το περιβάλλον μετακινήσεις.

> Εθελοντισμός και δενδροφυτεύσεις.

Στα μελλοντικά σχέδια του Πανεπιστημίου περιλαμβάνεται η συμπαράγωγή ηλεκτρισμού - θερμότητας, η εγκατάσταση κεντρικών ηλιακών θερμικών συστημάτων ζεστού νερού (στο πανεπιστημιακό γυμναστήριο, στις εστίες, στο κολυμβητήριο και στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο), η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών διατάξεων, ο βιοκλιματικός σχεδιασμός νέων κτιρίων, η κάλυψη μέρους των αναγκών θέρμανσης - ψύξης υφιστάμενων εγκαταστάσεων με χρήση ΑΠΕ.